

Zatajivanje srca (ZS) jedan je od vodećih javnozdravstvenih problema današnjice, a klinički je sindrom koji obilježava skup simptoma i znakova poremećene srčane funkcije i povoljan odgovor na odgovarajuće liječenje. Taj sindrom nije samo bolest na kraju kardiovaskularnoga kontinuuma, povezana s učestalim bolničkim liječenjem i visokom smrtnošću, već i čimbenik rizika za nastanak fibrilacije atriya, moždanog udara ili koronarne bolesti srca. Zatajivanje srca može nastati i kao posljedica drugih srčanožilnih bolesti, a posebice hipertenzivne, koronarne i reumatske bolesti srca. Kako se nastanak i progresija spomenutih bolesti mogu djelomično spriječiti, većina bolesnika sa ZS-om mogla bi se uspješnije liječiti, i time omogućiti bolja kvaliteta života i preživljenje.

Rezultati dosadašnjih istraživanja utvrdili su da će čak četvrtina populacije razviti neki oblik ZS-a, obično u dobi starijoj od 70 godina. Taj je sindrom češće prisutan u visokorazvijenim zemljama, a s procesima demografske i epidemiološke tranzicije očekuje se porast novih slučajeva u zemljama u razvoju i nerazvijenim zemljama. Diljem svijeta, čak oko 26 milijuna osoba ima ZS, što je usporedivo s 32 milijuna oboljelih od novotvorina, ili pak 34 milijuna oboljelih od AIDS-a. Većina epizoda ZS-a dijagnosticira se u kroničnom obliku, a epizode akutne kardijalne dekompenzacije važan su uzrok bolničkoga liječenja i velike potrošnje zdravstvenih sredstava. Smrtni ishod u visokorazvijenim zemljama nastupa u oko 10% primljenih bolesnika sa ZS-om, a čak do četvrtine otpuštenih bolesnika sa ZS-om bude ponovno zaprimljeno unutar mjesec dana zbog pogoršanja bolesti. Petogodišnje preživljenje bolesnika sa ZS-om iznosi 40 do 60% i lošije je od preživljenja bolesnika s karcinomom debelog crijeva, dojke ili prostate.

Iako tako znatan broj osoba oboli i umire od toga čestog i „dobro poznatog“ kliničkog sindroma, svjesnost o značenju zatajivanja crpne funkcije srca još uvijek je niska u populaciji, u lokalnoj zajednici i upravnim strukturama pa čak i u nekih zdravstvenih djelatnika. Ovom prigodom željeli bismo zahvaliti djelatnicima hrvatske farmaceutske tvrtke *Belupo d.d.* koji su nas potaknuli da ovaj broj ča-

sopisa *Medix* posvetimo problematici kroničnoga zatajivanja srca. Izborom tematskih cjelina predstavili smo edukativni program koji ima za cilj poboljšanje kliničkih ishoda i kvalitete života, promociju preventivnih aktivnosti, poboljšanje svjesnosti o značenju bolesti u bolesnika i zdravstvenih djelatnika. Nadalje, upućujemo na najbolje, najprimjerenije i najracionalnije dijagnostičkoterapijsko-organizacijske postupke

zbrinjavanja, sukladno smjernicama Europskoga kardiološkog društva te posredno promoviramo nastavak istraživanja novog i učinkovitijeg liječenja medikamentima i medicinskim uređajima.

Tematski broj *Medixa* koji je pred vama osmislili smo prikazom sedam tematskih cjelina iz područja epidemiologije, kliničke slike, dijagnostike i liječenja ZS-a, strukturiranih u pregledne članke. Autori članaka su liječnici iz zdravstvenih ustanova i medicinskih fakulteta diljem Hrvatske, a primijenjen je translacijski pristup problematici. Sindrom ZS-a prisutan je svakodnevno u svim bolničkim i ambulantnim ustanovama, a povezanost i razmjena znanja s bazičnom medicinom i podacima koje donosi klinička epidemiologija omogućit će uspješnije liječenje pri bolesničkoj postelji. Štito smo namijenili liječnicima obiteljske i hitne medicine, liječnicima na specijalizaciji i specijalistima interne medicine i kardiologije, liječnicima drugih specijalnosti, koji se u svom svakodnevnom radu susreću s tim bolesnicima, a svakako može poslužiti i edukaciji studenata biomedicinskoga područja. U sklopu teme broja pripremljen je dopisni test znanja od 70 pitanja, namijenjen provjeri stručnosti u postupku trajne medicinske izobrazbe liječnika pri Hrvatskoj liječničkoj komori, čime smo tematskom broju dali dodatno značenje.

Doc. prim. dr. sc. Mario Ivanuša, prof. v. š., FESC, Poliklinika za prevenciju kardiovaskularnih bolesti i rehabilitaciju, Zagreb; Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci